

የትኛው አማራጭ ለኢትዮጵያ? ሊበራል ወይስ አብዮታዊ?

አባሚኪ ከካሣንቺስ Chebudie@yahoo.com

የአገራችን ህዝቦች ለረጅም ዓመታት በፀረ - ዲሞክራሲያዊ አገዛዝ ሲማቅቁ በመኖራቸው የአገሪቷ እጣ ፋንታ ድህነትንና ኋላ ቀርነትን መለያዋ አድርጋው ኖራለች።

ከዚህ ቀንደኛ ጠላታችን ድህነትና ኋላ ቀርነት መላቀቅ የምንችለው ደግሞ ዲሞክራሲ በጽኑ መሠረት ላይ መገንባት ሲቻል ብቻ ነው። በመሆኑም በዲሞክራሲያዊ ሥርዓት መመራት ከጀመርን ድፍን አስራ ስምንት ዓመታትን ያሳፍን ሲሆን በነዚህ አመታትም በሰላም፣ በዲሞክራሲ ስርዓት ግንባታ፣ በልማት እና በመልካም አስተዳደር ዙሪያ በአገሪቱ ታሪክ ታይቶ በማይተወቅ ሁኔታ እምርታዊ ለውጥ ሊመዘገብ ችሏል። ይህ ለውጥም ሊመዘገብ የቻለው የስልጣን ባለቤት የሆነው ሠፊ ሕዝብ በሉአላዊነት መገለጫው ምርጫ በመጠቀም ኢህአዴግ የሚያራምደውን አብዮታዊ ዲሞክራሲ መስመር ልማታዊና ዲሞክራሲያዊ የሆነውን መንግስት በመምረጡና ኃላፊቱን ከህዝብ የተረከበው መንግስትም ትክክለኛ ፖሊሲና ስትራቴጂ በመንደፍ እና ተግባራዊ በማድረጉ ይህ በተጨማሪም የሚዳሰሰ ለውጥ ሊመጣ ችሏል።

ይህ በእንዲህ እያለ በዚህ ዓመት በአገራችን ለአራተኛ ጊዜ የሚካሄደው ብሔራዊ ምርጫ ሠላማዊ ፍትሐዊ ዲሞክራሲያዊ እና በህዝብ ዘንድ አመኔታ አንዲኖረው ገና ከጅምሩ ገዥው ፓርቲን ጨምሮ ስልሣ አምስት የፖለቲካ ድርጅቶች በጋራ ተወያይተው ያፀደቁት የሥነ ምግባር ደንብ ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ቀርቦ የአገሪቱ የህግ አካል ሆኖ እንዲፀድቅ ተደርጓል። ይሁን እንጂ እነ መድረክ የተሰኙት የተቃዋሚ ድርጅት ስብስቦች ገና የስነ ምግባር ደንቡ ለውይይት በቀረበበት ወቅት ከ65 የፖለቲካ ፓርቲዎች በመነጠል የውይይት መድረኩን ረግጠው መውጣታቸው በህግ የበላይነት እምነት እንደሌላቸውና አማጺነታቸውን ያስመሠከሩበት መንገድ ነው። አሁንም እኛ ከማንም በላይ አዋቂ ነን « ከኛ በላይ ኢትዮጵያን ሊመራት የሚችል የፖለቲካ ድርጅት የለም» እያሉም ነው። ለመሆኑ በቅድሚያ ማንነታቸውን ያውቃሉን? ለኢትዮጵያ ህዝብ « ሆድ ሲያውቅ ዶሮ ማታ ነውና » እራሳቸውስ እውነት አንድ አይነት አስተሳሰብ/ርዕዮተ ዓለም አላቸውን? በቅድሚያ እራሳቸውን መርምረው ውስጠ ዲሞክራሲያቸውን ቢያዩት መልካም ነው።

በምርጫ ሰሞን ተሰባስበው በማግስቱ ለሚበታተኑት ለምን ያደነቁሩናል! ስለ ዴሞክራሲ ደግሞ ለኢትዮጵያ የሚበጀው ሊበራል ዴሞክራሲ ነው ይሉናል። ይህንን የመረጡበት ሚስጥሩ ከመሠረታቸውም በህዝቦች እኩልነትና እኩል ተቃራኒነት እምነት ስለሌላቸውና ደሞክራሲያዊ ባለመሆናቸው በመሆኑ የራሳቸውን ጥቅም ማእከል በማድረግ ይዘው የተነሱት ዓላማ ነው። እስኪ ስለ ሊበራል ዴሞክራሲ ጥቂት ልበል :- መንግስት በገበያ ውስጥ ጣልቃ መግባት የለበትም ይላል። አብዮትዊ ዴሞክራሲ ደግሞ የነፃ ገበያ ሥርዓትን የሚከተል ፖሊሲ ያለውና ልማታዊ ባህብቱ በተፈጠረለት ምቹ ሁኔታ በመጠቀም ለኢኮኖሚው እድገት ከፍተኛ አስተዋጽኦ እያበረከተ ያለ ሲሆን በሌላ በኩል መንግስት በተመረጠና በተቀናጀ መልኩ ገበያ ውስጥ ጣልቃ መግባት ይኖርበታል ይላል። ይህንን ሁለቱን የተለያዩ ሃሳቦች ብቻ ማንሳቱ ይበቃል ለመሆኑ በሃገራችን ተጨባጭ ሁኔታ ለሠፊው ህዝብ ግልጋሎት የሚሰጡ ቴሌና መብራት የመሳሰሉት ወደ ግሉ ሴክተር ቢዞሩ የግል ባለሃብቱ ደግሞ ትርፋማነቱን ነው የሚፈልገውና በተለይ 85% ለሆነው ለገጠሩ ህብረተሰብ እነዚህን መሠረተ ልማቶች ሊያስፋፋ ይቻላልን? ቢያስፋፋ እንኳን አቅምን ያገናዘበ ክፍያ ሊጠይቅ ይቻላል ?

ሌላው ደግሞ የመሬት ፖሊሲም ይለወጥ እያሉን ነው? ይህ በኢትዮጵያ ተጨባጭ ሁኔታ የማይሠራ ከዛሬ 35 ዓመት በፊት በአጼዎቹ ሥርዓት የቀረ አዲሱ ትውልድም ይህን አስተሳሰብ በፍፁም መሸከም አይችለውም « መሬት የመንግስትና የህዝብ ሃብት » ነውና መሸጥና መለወጥ የለበትም ምክንያቱ አንድና አንድ ነው ከተሸጠ አርሶ አደሩ ለጊዜያዊ ችግሩ ብሎ መሬቱ ሽጠላቸው ተመልሶ ጭሰኛቸው ስለሚሆን ይልቁንም እንዲሸጥ ከመፍቀዱ እዛው እንዳለ በያዘው መሬት ላይ ምርትና ምርታማነትን እንዲያሳድግና በገበያ እንዲመራ ማድረግ ይቻላል። ተችሏልም፤ ሚሊየነር የአርሶ አደር ኢንቨስተሮችን ማየትም ችለናል። በተጨባጭ ወደ አርሶ አደሩ መንደር ወጣ ብለው ቢመለከቱ መልካም ይመስለኛል።

ከዚህ ጉዳይ ጋር ተያይዞ ሰሞኑን « ዴሞክራሲ፣ ምርጫና መድበለ ፓርቲ » በተሠኘው ርዕሠ ጉዳይ ዙሪያ የአራተኛው አገራዊ ምርጫ የመጀመሪያው ዙር የምረጡኝ ዘመቻ የስድስት የፖለቲካ ድርጅቶች ውይይትን ተከታትያለሁ በዚህ ውይይት ወቅት አብዛኞቹ የፖለቲካ ድርጅቶች አማራጩ ይኼ ነውና ምረጡኝ ከማለት ይልቅ በተራ አሉባልታ ንግግሮች ተስማምተው የተከፋፈሉትን የአየር ሠአት ሲያልቅባቸው አስተውያለሁ። በዚህ ውይይት ልማት ያለ ዴሞክራሲ ማምጣት ይቻላል ሲሉም በአደባባይ ተደምጠዋል። ይህ ማለት ምን ማለት ነው? ኢትዮጵያ ማለት የተለያዩ ብሔር ብሔረሰቦችና ህዝቦች፣ ሐይማኖቶችና እምነቶች፣ እንዲሁም ባህልና ፍላጎት ያለው ህዝብ ተቻችለውና ተከባብረው የሚኖሩባት አገር በመሆኑም ብዛህነት ያለምንም ቅድመ ሁኔታ መከበር ይኖርበታል። ይህ እኩልነት ሊረጋገጥ የሚችልበት ብቸኛው መንገድ ደግሞ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ሲኖርና በመፈቃቀድ ላይ የተመሠረተ በዴሞክራሲያዊ አንድነቷ

የጎለበተኞች አገር ሲኖረን ነው። ባሳለፍናቸው አመታታ እንዳየነው ልማቱ ሊረጋገጥና ቀጣይነትን ሊኖርው የቻለው ልማታዊና ዲሞክራሲያዊ መንገድን በመከተላችን ነው። በተጨማሪም ስለ መብት ጉዳይ ሲነሳ « ለግለሰብ መብት » ቅድሚያ መሠጠት አለበትም ተብሏል። ለመሆኑ መነጣጠሉና ቅደም ተከተል መሠጠቱ ለምን አስፈለገ? እኔ እንደሚገባኝ ሁለቱም መብቶች በእኩል መከበር ይኖርባቸዋል እንጂ ተራ ቁጥር ማስቀመጡ ሌላውን ለመጨፍለቅ የመጣ አማራጭ ነው።

መላው የአገራችን ህዝቦች መክረው ባፀደቁት የቃልኪዳን ሰነድ በሆነው ህገ - መንግስታችን ጭምር ዋስትና አግኝቶ ያየነውን ብርሃን ደብዛውን ሊያጠፉት እየተፍጨረጨፍ ያሉትን ህጋዊውንና ህገወጡን መንገድ አጣቅሰው የሚሄዱትን አንዳንድ ተቃዋሚዎች ማንነታቸውን ለይተን ልናውቃቸው ይገባል። ሌላው ይቅርና በየትኛውም አገር ታይቶ በማይታወቅ ሁኔታ ዲሞክራሲያችን ምን ያህል ትክክለኛ ስለመሆኑ ከሚያረጋግጡልን ጉዳዮች መሀል ጠቅላይ ሚኒስትሩ በወር አንድ ጊዜ በህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በአካል ቀርበው ተቃዋሚ ፓርቲዎች የመሠላቸውን ጥያቄ እንዲያቀርቡላቸው መደረጉ ፣ ሚኒስትሮች በየሳምንቱ ስለ አፈጻጸማቸው ለህዝብ ተወካዮች ሪፖርት ማቅረባቸውና ጥያቄ ያለው አካል በግልጽ አቅርቦ ምላሽ የሚሰጥበት አሠራር መዘርጋቱ እና የተቃዋሚዎች ቀን ተብሎ ልዩ እድል እንዲያገኙ መደረጉ አብዮትዊ ዲሞክራሲ ምን ያህል የአገራችንን ነባራዊ ሁኔታ አገናዛቢ መሆኑን ያጋግጥልናል። ታዲያ ይህንን ሁሉ ለውጥ « አይኔን ግንባር ያርገው » ብለው አብዮታዊ ዲሞክራሲ ሠላምና መረጋጋትን አላመጣም፣ በአገራችን የዲሞክራሲ ሥርዓት አልተገነባም፣ መንገድ መገንባትና ግድብ መሥራት ልማት አይደለም፣ እንደውም ልማት የለም፣ የብሔር ብሔረሰብ መብት አልተከበረም፣ ወጣቶችና ሴቶች መደራጀት የለባቸውም ወዘተ በማለት በሠሞኑ የክርክር መድረክ ላይ በይፋ ሲናገሩም ነበር።

በኢትዮጵያ አስተማማኝ የሆነ የሠላምና መረጋጋት ከመኖሩም አልፎ በተደጋጋሚ ጊዜ ሰላም በሌለባቸው አገሮች ጭምር የሰላም አስከባሪ አምባሳደር የሆነው ሠራዊታችን ያስመዘገባቸውን ድሎችረስተውት ወይስ ሌላ? አብዮታዊ ዲሞክራሲ ሰላም፣ ዲሞክራሲና ልማትን የህልውና ጉዳይ በማድረግ ለውጤታማነቱም ባደረገው ግንባር ቀደም መሪነት የተረጋገጠውን ሠላም፣ ልማት እና ዲሞክራሲ እንዴት ይበልጥ እናሳድገው ከማለት ይልቅ በተፃራሪው የተሰማሩት እነሱ ሆነው እያሉ ለምን ይህን ይህ መባሉ? ያው እንደልማቶቹ ለማጥላላት ነውና ማስተዋል ይኖርብናል።

በሌላ በኩል ወጣቶችና ሴቶች በኢኮኖሚው፣ በማህበራዊውና በፖለቲካው ዘርፍ ተሳታፊነታቸውንና ተጠቃሚነታቸው እንዲያረጋግጡ በመረጡት የአደረጃጀት መንገድ በተጎናፀፉት ህገ መንግስታዊ መብት በመጠቀም በፍላጎታቸው ተራጅተው ችግሮቻቸውን በጋራ መፍታታቸው ለአንዳንድ

ተቃዋሚዎች የራስ ምታት ሆኖባቸው ትክክል አይደለም ሲሉም ተሰምተዋል። ሁሉንም ነገር ጥላሽት መቀባቱና ርካሽ ተወዳጅነትን አገኝበታለሁ በሚል ስሌት የሚናገሩ ከሆነ ተከታይ ሊያገኙበት ይቅርና ይልቁኑም ህዝብ ይታዘባቸዋል። የሚያገኙት ትርፍ ያለመኖሩን እና የተለመደውን የሁከት አጀንዳቸውን ጀመሩበት ይላቸዋል። እናም በተጨማሪም ለውጥ እያስመዘገበ ያለው « አብዮታዊ ዲሞክራሲ » መስመር በኢትዮጵያ በተግባር ተፈትኖ የውጤቱም ተቋዳሽ ሆነን እያለን አሁን ባለው የአገራችን ነባራዊ ሁኔታ የሊበራል ርዕዮተ ዓለም ወደ ኋላ ይጎብኑተናል እንጂ ውጤት አናገኝበትም።